

Monedes emeses per a Andorra pel Servei d'Emissions del copríncep episcopal del Principat d'Andorra

Jordi Puigdemasa i Casanovas

Director del Servei d'Emissions

Resum

Monedes emeses per a Andorra pel Servei d'Emissions del copríncep episcopal del Principat d'Andorra.

Les monedes emeses pels Serveis del copríncep episcopal, abans de la Constitució, eren de curs legal, però no habitual. Les emeses posteriorment (amb la Constitució la capacitat d'emetre moneda és de l'Estat) formen un conjunt de col·lecció, d'alt valor i prestigi en el món numismàtic pel seu valor i acurada tria de motius.

Resumen

Monedas emitidas para Andorra por el Servicio de Emisiones del copríncipe episcopal del Principado de Andorra.

Las monedas acuñadas por los Servicios del copríncipe episcopal, antes de la Constitución, eran de curso legal, pero no habitual. Las emitidas posteriormente, con la Constitución la de emitir moneda es una potestad del Estado, forman un conjunto de colección, de alto valor y prestigio en el mundo numismático por su valor y cuidadosos motivos.

Résumé

Des monnaies émises pour l'Andorre par le service d'émission du Coprince Episcopal de la Principauté d'Andorre.

Les monnaies émises par les Services du Coprince Épiscopal, avant la Constitution, avaient cours légal mais il n'y avait pas de circulation de monnaie. Depuis la constitution c'est à l'État que revient la responsabilité de l'établissement de la monnaie, c'est un ensemble qui constitue une collection d'une grande valeur, de même, dans le milieu numismatique elles ont une renommée par sa valeur et par le choix soigné des motifs.

Abstract

Coins emitted for Andorra by the Servei d'Emissions del copríncep episcopal del Principat d'Andorra. Coins emitted by the services of the Episcopal Co-prince before the Constitution were legal tender, though rarely used as such. Those emitted afterwards, when under the Constitution the power to emit coinage is granted to the State, are high-value and prestigious collectibles in the coin-collecting world due to their high value and precise choice of motives.

oneixem la moneda com un mitjà de pagament amb valor alliberador, però la moneda té una altra cara que va més enllà del seu valor intrínsec. Amb el pas del temps, la moneda es converteix en una font de coneixement històric, en un testimoni cultural i patrimonial dels pobles, en un signe d'identitat i en un preciós objecte de col·lecció.

L'any 1977 el Servei d'Emissions iniciava el recorregut en el món de la numismàtica amb l'emissió de la primera moneda de col·lecció dedicada a Sant Ermengol. Trenta-cinc anys més tard podem afirmar que les monedes de col·lecció en diners conformen una de les col·leccions més variades i preuades del món.

1977 – Sant Ermengol (or)

1977 – Sant Ermengol (argent)

La voluntat del Servei d'Emissions ha estat l'emissió de monedes realment exclusives que poguessin captar l'interès dels col·leccionistes de tot el món. Aquesta exclusivitat s'ha sostingut en tres pilars bàsics: l'originalitat dels dissenys, la qualitat de l'encunyació i la innovació dels acabats.

1992 – Acord Andorra CEE 1991 (argent i or)

Per a l'encunyació de les monedes el Servei d'Emissions ha volgut contractar les cases de moneda més prestigioses, escollint en cada moment una institució que estigués disposada a col·laborar per tal d'aportar un valor diferenciador a les nostres monedes. Així, hem estat innovadors en la combinació de metalls, en l'aplicació de noves tècniques d'encunyació i en la incorporació de nous elements en els dissenys de les monedes. Andorra fou el primer país que va introduir al mercat numismàtic una moneda de plata amb la inserció d'una peça d'or. Aquesta moneda fou creada mitjançant un laboriós procés en el qual s'encunyaven per separat les peces d'argent i d'or i posteriorment es produïa l'acoblament mitjançant una tercera encunyació conjunta dels dos metalls. Aquesta moneda fou guardonada, entre d'altres, amb el premi al concepte d'encunyació més innovador en el marc dels guardons a la Moneda de l'any,¹ del 1993. Un altre exemple més recent d'aquesta inquietud per emprar innovacions tecnològiques és la moneda en argent dedicada al papa Joan Pau II, de l'any 2010, on s'incorpora per primera vegada en una moneda un holograma acromàtic en tres dimensions. Aquest esforç a conformar una col·lecció de monedes variada i incomparable, sense les limitacions que comportaria estar lligat a una sola casa de moneda, és un dels fets que ha estat més apreciat i valorat pels col·leccionistes.

col·leccionistes de diversos països, que esperen amb delit l'emissió d'aquesta moneda que coincideix amb les dates nadalenes.

2007 - Nadal (or) 2008 - Nadal (or) 2009 - Nadal (or) 2010 - Nadal (or)

2011 - Nadal (or) 2012 - Nadal (or)

2010 - Joan Pau II (argent)

2011 - Beatificació de Joan Pau II (argent)

En el context del valor artístic de les monedes emeses pel Servei d'Emissions, volem mencionar també el guardó Moneda de l'any del 1998 a la moneda Europa, que fou guanyadora absoluta en la categoria de moneda més artística. I una menció molt especial per ser l'últim premi obtingut aquest 2012 en els guardons a la Moneda de l'any al concedit a la moneda Flora i fauna dels Pirineus, que mostra una simpàtica imatge d'un ós bru.

1998 - Sèrie Europa (argent)

Un altre dels punts en què s'ha focalitzat la nostra atenció és el valor artístic de les monedes. Això ens ha portat a col·laborar amb els millors artistes, amb gravadors i escultors de reconegut prestigi internacional, que ens han ajudat a crear autèntiques obres d'art en forma de moneda. En aquest sentit, destaca la col·lecció de monedes de Nadal en or, iniciada l'any 2001, que ha esdevingut tot un referent del mercat numismàtic internacional i ha aconseguit la fidelitat de

Cal destacar també els guardons obtinguts el 1992, amb la moneda bimetàlica en plata i or dedicada a Carlemany, i el 1994, amb la moneda d'or que reproduïx un esquirol, atorgats pels lectors de la

1. El guardó Moneda de l'any, organitzat per l'editorial americana *Krause Publications*, a punt de complir la seva 30a edició, s'ha convertit a escala internacional en el reconeixement més important en l'àmbit numismàtic.

revista alemanya *Deutsches Münzen Magazin*. Com a curiositat, volem esmentar que l'any 2000 la revista americana *Coin Connoisseur* va fer una selecció de les 10 monedes artísticament més maques del segle xx i la moneda dedicada a la Constitució andorrana va ser una de les elegides.

1990 – Esquirol (or)

1994 – Constitució andorrana (argent i or)

Les monedes són testimoni de la història dels països. Les monedes del Servei d'Emissions han estat testimoniatge també d'alguns dels principals esdeveniments de la història recent d'Andorra, com ara els casos de les monedes commemoratives de l'Acord d'unió duanera i comercial entre Andorra i la CEE de principis de la dècada dels noranta, la moneda dedicada a la Constitució andorrana del 1993 o les monedes commemoratives de l'ingrés d'Andorra en organismes internacionals com l'ONU o el Consell d'Europa, entre d'altres. Altres vegades les monedes han estat també un instrument per donar a conèixer les arrels fundacionals de l'actual copríncipat, destacant en aquest sentit les monedes dedicades als Pariatges de 1278 i 1288.

1978 – VII Centenari del Pariatge (or)

1988 – VII Centenari del segon Pariatge (argent i or)

2003 – 10è aniversari de la Constitució andorrana (argent i or)

1994 – Ingrés a l'ONU (argent)

1995 – Ingrés al Consell d'Europa (argent)

2008 – 15è aniversari de la Constitució (or)

Els Jocs dels Petits Estats en l'àmbit esportiu o les monedes dedicades a donar a conèixer la flora i la fauna autòctones han tingut també una gran acceptació. L'art andorrà també ha estat ben present en les emissions des del primer moment amb unes reproduccions excel·lents de les esglésies romàniques del nostre país, sense

oblidar-nos de la moneda commemorativa del 75è aniversari de la coronació de la Mare de Déu de Meritxell.

1988 - Sèrie ordinària del romànic andorrà

1991 - Jocs dels Petits Estats (argent)

1996 - Mare de Déu de Meritxell (argent i or)

1992 - Sèrie de la protecció a la natura (argent)

D'altra banda, s'han commemorat també els esdeveniments de caire més internacional en l'àmbit de l'esport en què Andorra ha

participat, com ara els Jocs Olímpics, i s'han signat acords amb institucions tan reconegudes com la FIFA per a l'emissió conjunta de monedes commemoratives. D'altres vegades s'ha volgut deixar constància en les nostres monedes d'aniversaris com el de la Declaració Universal dels Drets Humans, i els cinquantens aniversaris del Consell d'Europa i de la FAO.

1995 - 50è aniversari de la FAO (argent)

1997 - Campionat mundial de futbol, França 1998 (argent)

1999 - Sèrie del 50è aniversari del Consell d'Europa (argent)

2003 - Copa mundial de la FIFA 2006 (argent)

Aquestes temàtiques s'han combinat amb d'altres de tipus històric i cultural més universal per tal de fer possible que les monedes d'Andorra siguin presents i apreciades arreu del món.

1996 – Europa (or)

1997 i 1998 – Sèries dels grans compositors (argent)

Un bon exemple del prestigi obtingut per les monedes andorranes és el fet que el comitè organitzador del Gran Jubileu de l'any 2000 confiés l'emissió de les úniques monedes de col·lecció commemoratives d'aquest esdeveniment d'àmbit mundial al Servei d'Emissions.

1999 – Sèrie Gran Jubileu de l'any 2000 (argent)

La voluntat del Servei d'Emissions ha estat aconseguir trobar els canals de distribució que complementessin els que són propis de la

numismàtica més tradicional per tal que les monedes, com a ambaixadores de la cultura i la història d'Andorra, poguessin arribar a un ampli ventall de públic interessat arreu del món. En aquest sentit podem afirmar que Andorra i el Servei d'Emissions han esdevingut un referent per als països de l'entorn geogràfic més proper.

Ós bru (argent) premiat en la Moneda de l'any 2012

El Servei d'Emissions participa des de l'any 1992 en la *Mint Directors Conference*, fòrum format per les cases de moneda amb el dret d'encunyar monedes de curs legal per als seus països i on es debaten les principals qüestions relacionades amb la indústria de la moneda.

Les monedes de col·lecció en diners són de curs legal, i en el marc de la Unió Europea els diners s'inclouen en les directives que referencien les monedes en or de curs legal exemptes de l'impost sobre el valor afegit en els països membres de la Unió Europea. L'acord monetari recent signat entre Andorra i la Unió Europea referencia també el diner com a moneda de col·lecció i l'equipara a les monedes de col·lecció en euros emeses en l'àmbit de la Unió Europea.